

Universitätsbibliothek Paderborn

Clericvs Romanus Contra Nimium Rigorem Munitus Duplici Libro

Quorum Uno Veteris Ecclesiæ Severitatem, Altero Præsentis Ecclesiæ
Benignitatem

[Veteris Ecclesiæ Severitatem]

Francolini, Baldassare

Monachii, 1707

VD18 14592622-001

Calumnia II. Quibusdam criminibus, nempe apostasiæ, homicidio, &
adulterio nunquam fuit per aliquot sæcula data venia. Disp. II.

urn:nbn:de:hbz:466:1-41172

Mus.
n ha.
quos
citos
e rei
que,
b, ac
pen-
cile.
fima
lon-
, ut
r.

CALUMNIA SECUNDA.

*Quibusdam criminibus, nempe apo-
stasie, homicidio, & adulterio, nun-
quam fuit per aliquot sacula
data venia.*

DISPUTATIO II.

Dicit. Dicor. **N**onnulli Scriptores, 1.

inter quos Jacobus
Sirmundus in hist.
Poenitentiæ publicæ
cap. 1. & Bonus
Merbesius in sum-
ma Christiana dissert. 4. de Pœn. quæst. 4. alii-
que tam severas fuisse primis duobus Ecclesiæ
sæculis Pœnitentiæ publicæ leges tradiderunt, ut
tribus criminibus, Idololatriæ videlicet, seu
apostasie, mæchiæ, & homicidio, nulla pror-
sus venia daretur.

D.R. Ita profectò factum fuit.

D.D. Ita profectò factum non fuit. Sed
ne teramus innutili verborum concertatione
tempus, proponam ego argumenta, quæ sua-
dent sententiam meam, auditurus postea ex te,
quæ tuam, ut videris credere, persuadent, Igi-
tuc

E. II

2. 1

tur nulli unquam flagitio negatam ab Ecclesia penitus veniam , constantissime assero cum Morino lib. 9. de Pœnit. cap. 20. Cabassutio ad Canones Concil. Eliberini , aliusque . *Ab Ecclesia*, inquam . Quidquid in contrarium faciendum fenserit aliqua particularis Ecclesia , & fecerit , contra reliquarum Ecclesiarum , & præstorum Romanæ consuetudinem .

2.

Ad id autem asserendum movet Auctoritas Apostolorum , Pontificum , Conciliorum , omniumque Doctorum . Communis enim persuasio est , excommunicationem esse omnium pœnarum , quas Ecclesia unquam inflxit , aut etiam infligere potest , maximam . Non esset autem maxima , si Ecclesia abscidisset unquam in perpetuum . aut posset sic abscondere , quod non facit per excommunicationem , utpote peccatum medicinalem , quæ resipiscenti remittitur .

Puniunt quidem Apostolorum Canones , desertores fidei excommunicatione , & si Clerici sint , depositione , nunquam vero tam ferale perpetua abscissionis suppicio . Quin Canon. § 1. jubentur Episcopi , Presbyterique Pœnitentes recipere , & quidem omnes , nullus enim exceptus ; Et qui eos abiiciunt , de suo gradu deiiciuntur . In iis autem Constitutionibus , quas Clemens collegit , nihil frequentius iidem Apostoli Sacerdotibus inculcant , quam ut peccatores (nullo eorum unquam excepto) amantur .

exci

redu
quos
Dea
etia
ex L
Mat
seu p
dum
auter
quis
num
ad pa
Epp
dico,
irren
inde
gumi
omni
hujus
L
um
enim
unqu
remic
tura
ad poe
Tr
exc

DISPUTATIO II.

15

excipiant, errantésque oves ad Christi caulas
reducant, & cap. 18. lib. 2. recipi mandant,
quos Deus recipit. Est autem fide certum, à
Deo nulli rite dolenti veniam negari.

D.R. Quinimò hoc incertissimum est, aut 3.
etiam oppositum certum est ex Christo Domino,
ex D. Paulo, & ex Joanne. Christus enim
Matth. 12., & Marci 3. docet, blasphemiam,
seu peccatum in spiritum Sanctum, nec remitten-
dum in hoc saeculo, neque in futuro. Paulus
autem ad Hebr. 6., sic habet: *Impossibile est eos,*
qui semel sunt illuminati, gustaverunt etiam do-
nūm cælestē, & prolapsi sunt, iterum renovare
ad pœnitentiam. Joannes tandem epist. 1. cap. 5.
Et peccatum (inquit) ad mortem: non pro illo
dico, ut ore quis. Est igitur aliquod peccatum
irremissibile in hac providentia, pro cuius pro-
inde remissione non est orandum; ergo tuum ar-
gumentum petitum ex eo, quod Deus remittit
omnia peccata, nullum est. Et si reliqua sunt
hujusmodi, non est, cur ea afferas.

D.D. Resp. hujusmodi objectionibus me- 4.
um argumentum roborari, non enervari. Est
enim veritas Catholica, omne peccatum, quod
unquam ab homine fiet, posse per pœnitentiam
remitti. Colligitur autem manifeste ex Scrip-
tura invitante omnes peccatores in universum
ad pœnitentiam. Unde in Cap. *firmiter de summa*
Trinitate. Universaliter docemur, quod, si post
culpa

susceptionem Baptismi, quinquam prolapsus fuerit in peccatum, per veram potest semper penitentiam reparari, quod idem supponitur Trident. sess. 6. cap. 14. & can. 29. & 30. Videri potest, Bellarm. lib. 2. de gr. & lib. arb. cap. 5. & lib. 2. de pœnit. cap. 15. Suar. de pœnit. disp. 8. sect. 1. De Lugo de pœnitent. dis. sput. 8. sect. 1. aliisque, qui allatos textur optime explicant, & manibus omnium teruntur, adeoque videri ab omnibus possunt.

5. Redeo igitur ad argumentum, unde me divertisti, petitum ex auctoritate Apostolorum, qui quod verbis docuerunt, factis confirmarunt nam Paulus 2. ad Corinth. incæstuosum hominem, utique mæcho deteriorem, post non longam pro conditione criminis, ac eorum temporum, Pœnitentiam, absolvi præcepit. Johannes autem Evangelista, ut refert Clemens Alexandrinus apud Euseb. cap. 17. lib. 1. Hist. Eccl. juvenem quendam à se ante aliquot annos salatari lavacro tinctum, sed postea factum latronum, grassatorumque caput, & principem, ipsi quamvis lenex, quæsivit in sylvis, inventumque ad Christum per blandissima ea verba revocavit, *Ne formides fili, adhuc tibi salutis spes reliqua est, modo facti pœnitear.*

6. Per eadem incessisse vestigia Patres, qui Apostolis successere, testatur Concilium Nicenum, dum Can. 12. mandat observari regulam

DISPUTATIO II.

17

antique legis, ut videlicet, si forte quis recedat à corpore, necessariò vita suæ viatico non defraudetur. Vult ergo, omnes, in morte saltem, absolvī, idque à temporibus Apostolorum sanctum fuisse satis innuit, quam enim aliam Nicani Patres vocare potuerunt regulam Apostolorum? non igitur cum ullo genere Pœnitentium tele unquam vetus Ecclesia exhibuit implacabilem. Volentibus autem quibusdam aliam post Nicænum Concilium praxim statuere obstatit primò Julius I. qui ut habetur 12. cap. 26. quæst. 6. sic statuit. *Si Presbyter morientibus penitentiam abnegārit, reus erit animarum.* Obstatit secundò Cœlestinus I., qui ep. 2. cap. 2. Episcopos quosdam nimis rigidos sic redarguit, *Agnovimus pœnitentiam morientibus denegari. Horremus tanta impietate hominem reperiri.* *Quid hoc, rego, aliud est, quâne morienti mortem addere, ejusque animam suæ crudelitate, ne absolvi possit, occidere.* Cum Deus ad subveniendum sit paratissimus &c. Cum autem crudelem, & impiam unquam fuisse veterem Ecclesiam asserere nefas sit, illud procul dubio asserendum est, nulli unquam, vel maximo criminī, veniam ab ea fuisse penitus denegatam. Quod à Tridentinis Patribus disertissime confirmatur. Capite enim 7. sess. 14. agentes de casuum reservatione sic habent. *Ve-*

B
rum-

rumtamen piè admodum, ne hac ipsa occasione
aliquis pereat, in eadem Ecclesia Dei custoditum
SEMPER fuit, ut nulla sit reservatio in articulo
mortis, atque adeò omnes Sacerdotes, quoslibet
Pœnitentes à quibusvis peccatis, & censuris
absolvere possint. Si custoditum id semper fuit
in Ecclesia Dei, jam falsum est, tribus priori-
bus sæculis, Ecclesiam apostatis, Homicidis,&
Adulteris veniam abnegâsse.

7. D.R. Ego quidem etiam hac in re, quæ si
historiam pertinet, plurimi facio auctoritatem
Concilii: at ei videtur adversari Tertullianus
qui libro de Pudicitia cap. 5. Zephirinum Pa-
pam redarguit, quod, cum homicidas nunquam
absolveret, mæchos tamen reconciliaret; ergo
tempore Tertulliani in Ecclesia Africana neum
absolvebantur, in Romana solus adulteri,
non autem homicida, & multò minus apostata
quam praxim, aut aliam eâ rigidiorem Hispaniæ
Patribus sequenti tæculo, nempè tertio, plac-
isse Eleberitani Canones demonstrant.

8. D.D. Resp. Tertullianum falsa circa Ro-
manæ Ecclesiæ praxim opinione deceptum fu-
isse, ut fusè probat Morinus lib. 9. cap. 20. En-
vero fortasse fuit erroris occasio, quod Ecclesia
Romana severius ageret cum Homicidis, quam
cum Adulteris, hòisque longè citius absolveret
quæ illos, quos proinde putavit, veniam nulla

DISPUTATIO II.

19

quia valde serà, donatos. Quòd autem attinet ad Aphricanam Ecclesiam, fateor, ab ea per aliquot lœcula, nec Apostatas, nec Adulteros, nec Homicidas fuisse reconciliatos, ut refert Cyprianus in epist. 52. ad Antonianum. Et quidem (inquit) apud Antecessores nostros quidam de Episcopis istib[us] in Provincia nostra dandam pacem Machis, non putaverunt. Sicut totum Pænitentiae locum, contrâ adulteria clauerunt. Sed universæ Ecclesiæ praxis non fuit, aut Romanæ, sed Aphricanorum quotundam Præsum, qui non semel nimio rigore peccârunt, ut etiam fortasse Eliberini Patres, de quibus ita Baronius scribit ad an. 57. Austeriori quodam spiritu iidem, qui in eandem Synodus convenere, Patres Sanctissimi gropemodum visi sunt Novatianorum limites attigisse. Eandem ipsi notam inurit, aut notæ suspicionem eruditissimus Dionysius Petavius in suis ad Epiphanium notis: quamvis utrique postea eos excusare conati sint, ille quidem ad an. 305: hic verò in suis ad Synesium notis (quod etiam facit Cabassutius in notitia Conciliorum ad Concil. Illiberit, n. 6.) putantes in huius Concilii Canonibus privatione communicationis in fine vitæ interdici solam Eucharistiam, non verò absolutionem peccatorum, quibus libenter assentior. Cum verò nihil

B 2

su-

20 CALUMNIA II.

Supersit aliud , quod contrà nos afferatur,
certum , firmumque sit , decipi eos , &
calunniari , qui afferunt , à veteri E-
clesia tribus illis criminibus , initio recen-
tis , fuisse veniam in perpetuum
negatam.

